

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

29. De potestate Legati in reseruandis sibi beneficijs & in eisdem
commendandis, vniendis, & diuidendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Vigesimo quaeritur, An tantum temporis habeat Legatus, quantum habent Ordinarii locorum: Respondeo, habet. *Innoc. in ca. Nulla, de concess. preb. Laurent. in cap. 2. de offi. Lega. in 6.* Unde si deuoluitur ad Episcopum, siue ad quemvis alium Ordinarium Prouinciae, ius conferendi, potest Legatus conferre, quando Prælatum prouinciae sibi de egerat iure proprio, vel deuoluto conferre potest. Quid si ius conferendi sit deuoluto ad Prælatum extra prouinciam delegatam? Respondeo, tunc non potest, quando ad eiuſmodi Prælatum pertinet ius deuolutum. Si tamen ob huius Prælati negligentiam, sit ius deuolutum ad Papam, tunc poterit Legatus conferre, quia ut dixi superius, potest Legatus concedere Beneficia, quæ sunt ad Rom. Pontificem deuoluta, *ca. Venerabilis, de Præben. & Innoc. & Anton. in c. Nulla, de concess. Præben.*

Vigesimo primo quaeritur, Quid sit dicendum, si Cardinalis sit factus Legatus Apostolicus Urbis, Papa ab ipsa Urbe recedente, possitne conferre Beneficia absque peculiari Papæ mandato: Ratio dubitandi est, quia est vere Legatus à Latere, ergo potest conferre, sicut ceteri Legati à Latere. Respondeo *testis Gamb. lib. citato n. 702. & seqq.* Non potest, quia tamen Papa sit Ordinarius totius mundi pastor, peculiariter tamen est Urbis Episcopus, unde sicut Episcopus quamuis Generalem Vicarium constituat, non intelligitur concedere potestatem conferendi beneficia, *cap. 1. & 2. de offi. Vica. in 6.* sic etiam Papa si Legatus creet in Urbe tantummodo, non videtur dare potestatem conferendi beneficia. Item quia beneficia Urbis sunt reseruaata, vel Papæ, vel Cardinalibus.

Vigesimo secundo quaeritur, An impetratio Beneficii Legati auctoritate facta valeat licetis non expeditis. Et an pœna constituta in Extrauag. (Inimicitia) de elect. locum habeat in his, qui beneficia consequuntur à Legatis? Respondeo *cum Gamb. lib. 2. de offi. Legati, n. 687.* pœnam in predicta Extrauag. impositam, locum non habere, quia illa Constitutio est pœnalis, & loquitur tantum de his qui impetrant à Papa beneficia, non de ceteris, *ut ibi ait Glossa.* Item valet impetratio beneficij litteris non expeditis: quia iura, quæ requiruntur litterarum expeditur, alioquin impetrationes sunt irritæ, nec vim ullam habeat impetratio beneficij, loquuntur de iis qui ad beneficia promouentur à Papa.

Vigesimo tertio quaeritur, an clausula cum Motu proprio appositâ in litteris Legatorum Beneficia conferentium, tollat vitium subreptionis? Respondeo in primis certi iuris esse litteras Papæ, & Legatorum quibus Beneficia conferunt, vitari vel subreptione, vel obreptione, *c. In nostra, c. Ad aures c. Postulasti, de reser. cap. Si multum, de Præben. in 6.* Secus vero in litteris inferiorum Ordinariorum, *Clem. 2. de præben.* Si queas, quenam sit ratio huius diuersitatis? Respondeo, hanc esse rationem, quia Papæ, & Legatus non creduntur plene nosse qualitatem Beneficij, & vitam, ac mores eius qui ad Beneficium promouentur. At vero Ordinarii locorum, quia visitare iure coguntur suos subditos, & Synodos congregare; omnia plene nosse iudicantur. *Abb. in Clem. 2. citata.* Ex quo fit, ut mentio fieri debeat in litteris Legatorum de Beneficij obtentis, sicut in litteris Papæ *cap. ult. de offi. Legat. in 6.* & de valore Beneficij, sicut etiam fit mentio de eo, cum impetratur à Papa. Clausula vero Motu proprio tollit quidem vitium subreptionis, non tamen extendit privilegium, siue indultum, siue fauorem ultra verba, & mentem concedentis: & ideo non inducit dispensationem, ut ait *Glossa in c. ult. de offi. Leg. in 6.* v. g. inquit, si Legatus conferat Beneficium Motu proprio, Clerico habenti aliud Beneficium, non est quidem subreptitia impetratio Beneficij, sed non valet, quia non censetur factus habilis ad habendam duo simul Beneficia, quæ simul possideri iure non queunt. *Sic etiam Glossa in Clem. Per litteras, in verbo Directas & in Clem. Si Romanus, in verbo Validam de præb. Ioan. Andr. & Dominici. in c. Si multum, de præb. in 6. Abb. in ca. Ad aures, de rescript.*

Vigesimo quarto quaeritur, Quid sit dicendum si Legatus conferat Beneficium in mente, quæ Ordinarii loci conceditur; habeat ne vim Beneficium collatum? Ratio dubitandi est quia Regulæ Cancellar. de assignat. Ordinariis locorum certos menses, quibus Beneficia conferantur, etiam aduersus eos, qui habent à Papa litteras expectandas: ergo si Legatus possit in illis mensibus Beneficia conferre, videretur inanis illorum mensium assignatio. Respondet *Gamb. lib. citat. n. 78.* posse Legatum in illis mensibus Beneficia conferre, quia datur præuentioni locus, in ut si Ordinarius loci prius conferat, valeat quod factum; si Legatus vero, vim quoque habeat Beneficium collatum. Secus esset, si Ordinarius loci indultum haberet, ut nullus alius possit Beneficium conferre in mensibus sibi assignatis.

C A P. XXIX.

De Potestate Legati in reseruandis sibi Beneficiis, & in eisdem commendandis, vniendis, & diuidendis.

Primo quaeritur, An possit Legatus Beneficia reseruare? Potest reseruare beneficia, quorum conferentium ius, & potestatem habet; ita tamen, ut pendente vna reseruacione in aliqua dieceſi, non faciat aliam. *cap. Deliberacione, de offi. Legati in sexto.* Quærit, An possit reseruare Beneficium in gratiam & fauorem certi alicuius Clerici? Speculator *in de offi. Legati hinc ostendendum, & Abbas in c. Dilectus, de Præben.* dicunt tamen cum posse, & probant *ex c. Cum dilectus, de iure Patron. & c. penult. de offi. Legati in 6.* Si obicitur: solius est Papa dare ius ad Beneficia vacatura. *c. Nulla, c. Detestanda, c. Ne capienda, de concess. præb. c. Presenti, c. Deliberacione, de offi. Legati in 6.* Respondeo *cum Panormit. loco citato,* Legatum non posse dare ius ad Beneficium vacaturum, siue simpliciter, siue in gratiam alicuius quia per reseruacionem nullum ius acquiritur, in cuius fauorem Beneficium reseruatur; quoniam preest Legatus voluntatem mutare, & alteri Beneficium reseruatum concedere. Sed si dare possit ius ad Beneficium vacaturum, acquireretur alteri ius ad beneficium vacaturum, & daretur occasio facili desiderandæ, & captandæ mortis alterius.

Secundo quaeritur, An Legatus possit se promissione obligare ad conferendum beneficium alicui, cum se ad id facultas obtulerit? Ratio dubitandi est, quia id videtur permissum, *in c. Accedens, de Concessio. præb.* Respondeo, non posse obligare quia *in c. 2. de Concessio. præb. in 6.* declaratur, huiusmodi promissiones nullius esse firmitatis; Dices, Cum textus ille in predicto *c. 2.* corrigat textum in *cap. Accedens,* & correctio sit odiosa, videtur esse restringenda, cum tantummodo locum habeat in Ordinariis locorum Legato inferioribus, non in ipso Legato. Respondeo, textum in predicto *cap. 2.* declarare huiusmodi promissiones esse contra Concilium Lateranense, & cum Legatus Concilij definitionem relaxare non possit, sequitur ut eo textu Legatus excludatur, sicut ceteri Ordinarii locorum.

Tertio quaeritur, An possit Legatus in litteris, quibus reseruatur beneficium vacaturum, dare executores, qui conferant beneficium quod ipse reseruauit, cum primum vacauerit, & in hibeant ne alius conferat? Respondeo, posse, siue in gratiam & fauorem alicuius. *Gamb. lib. citato n. 33. & seqq.* eo quod reseruatio Legati nullum ius tribuit, & proinde non dat causam optandæ, vel captandæ mortis. Potest itidem dare litteras monitorias, quia monitorio necessitate non inducit; item & litteras executorias, sicut dare potest executores; at litteras præceptorias dare nequit, quia his litteris tribuitur ius ad beneficium vacaturum, quod non potest, daretur enim votum captandæ mortis. *Ha.*

Gamb. lib. citato nu. 136. Potest igitur Legatus dare executores, quia huiusmodi reservatio, ut dixi, non tribuitur ad vacantium beneficium: ut colligitur ex c. *Presenti de off. Legati. in 6. Sic Anchar. & alii in cap. Prædicto Presenti de off. Legati. in 6.*

Quarto quaeritur, An decreta & prohibitiones, quae apponuntur in litteris Legatorum reservantium beneficia, efficiant & obligent ignorantem? Duae sunt opiniones, una est negantium, afficere, & obligare, quia quod ignorantes decreta ligentur, est contra ius commune l. 2. ff. de decretis ab ordine faciendis, c. 2. de postulat. l. si ignorans ff. loca 2. At Legatus nihil potest contra ius commune, c. *Dilectus 1. de præben. c. pen. & vlt. de sil. Præbenz.* Item, quia hoc est peculiare in decreto Papæ, ut obstringat & teneat ignorantem. cap. *Quia consilio. §. antiebatatur, de concess. præben. in 6. c. Clem. 1. eod. tit.* Hanc sententiam sequuntur Archid. & Ioann. Andreas in c. *Si Apostolica de præben. in 6. Paulus, Laur. Henric. Aegy. Philippus, Alex. Socinus, & Anchar. apud Gamb. de off. Legati. lib. 4. nu. 47. & seqq.* Altera sententia est eorum qui affirmant, afficere & ligare. Sic Innocent. Hostien. Ioan. Ligna: Lopus, & Dominicus quos refert Gamb. & hæc opinio videtur colligi ex cap. *Cum dilectus de iure patronat.* ac proinde videtur esse probabilior.

Quinto quaeritur, Quid sit dicendum, cum in c. *presenti, de off. Legati. in 6.* habeatur, pendente vna reservatione, non posse Legatum aliam facere, quamdiu videatur prima reservatio pendere? Respondeo, pendere quamdiu non est beneficium collatum: tandiu enim prima reservatio extincta non est, quamdiu effectum non est sortita. Quærit, An reservatio secunda per Legatum facta, ita ut atque finita est prima, firmata, & rata, quando de prima nullam facit mentionem? In primis negandum non est, posse Legatum reservationem facere, si prima sit finita: tunc enim nullo iure prohibetur aliam reservationem facere. Sed in dubium vocatur, An si fecerit aliam, ea valeat, nulla facta mentione de prima? Respondeo, non valere, quia ver. simile est Legatum non vellet Ordinarium duplici reservatione gravare. Item, quia facile est Legato, dicere in litteris suis: *Non obstante quod pro alio scripserimus.* Ita Ioan. Andr. Francus, & Dominicus in ca. *Mandat. de rescript. c. in c. Presenti de off. Legati. in 6.*

Sexto quaeritur, An Legatus possit Beneficia Parochialia commensare ad tempus, videlicet ad sex menses? Potest, quoniam id iuris & potestatis habet Episcopus. c. *Nemo de elec. in 6.* ergo habet etiam Legatus. Ita communis opinio apud Gamb. lib. 4. de off. Legati. n. 143.

Septimo quaeritur, An Legatus possit commendare Parochialem ecclesiam ultra sex menses? Ratio dubitandi est, quia in c. *prædicto, Nemo.* non videtur id esse interdictioni Legato, quoniam, ut ait Ioan. Monachus in c. 1. de schismat. in 6. *Generalis Constit.* non tenentur Cardinales nisi exprimentur, ergo Generalis Constitutio in citato cap. *Nemo* tantummodo ligat Episcopos & alios inferiores locorum Ordinarios. Dicendum est, non posse Legatum ultra sex menses commendare: quia Constitutio in c. *Nemo* est Generalis Concilii, & Legatus non potest ius commune relaxare. Sic Ioann. Andr. & Dominicus apud Gamb. lib. citato. nu. 145. Quærit, An finito semestris ad quod Legatus parochialem ecclesiam commendavit, possit iterum ad aliud semestre commendare? Glossa in c. *prædicto, Nemo, in verbo Divars & Rebuffus in Praxi Beneficiorum part. 1. tit. de Comm. num. 65.* & Paulinus de off. c. *potest. Capituli de Vacan. par. tertio.* Gamb. in lib. iam citato. numer. 164. negant id posse Legatum, quia esset in fraudem eius quod habetur in *prædicto cap. Nemo.* Nihilominus tamen quidam dicunt id potestatis habere Legatum, seclusa omni fraude, & dummodo iusta, & debita causa subsit, videlicet, quando finito primo semestri non reperitur idoneus Sacerdos, cui parochialis ecclesia conferatur: vel si propter futorem, vel absentiam Rectoris, vel aliam similem causam necesse fuerit iterum ecclesiam parochialem com-

mendare. Sic ex Glossa loco citato. *Tunc enim, inquit, potest commendari ad aliud semestre quia non commendatur. In gratiam, & favorem Commendatarii sed in bonum & utilitatem ipsius Ecclesie.* Dicendum est, in eiusmodi casibus, ecclesiam parochialem committi debere Visitatori, vel Administratori, donec conferatur in titulum, ca. 1. *penult. de supplen. negli. Pralat. in 6. non autem Commendatario. Sic Rebuff. loco citato.*

Octavo quaeritur, An Legatus possit commendare aliquod beneficium etiam habens curam animarum in foro exteriori, vel dignitatem, dummodo non sit beneficium parochiale in perpetuum, hoc est, ad vitam Clerici, cui commendatur: Ratio dubitandi est, quia in c. *ap. Nemo* prohibetur, ne Episcopus commende ecclesiam parochialem ultra sex menses, ergo videtur esse concessum ut possit commendare in perpetuum beneficia, quæ non sunt parochialia. Dicendum est, id non posse Legatum, quia solus est Papæ commendare beneficia in perpetuum, eo quod Commendatarius perpetuus ei qui titulum habet æquiparatur in iure. Item, quia in iure commune, eo quod dicitur beneficium commendatum alicui, intelligitur esse ad tempus. Vnde in cap. *Si confiterit*, habetur: *Ecclesia non perpetuo concessa, sed ad tempus fuerit commendata: ergo ius videtur differentiam constituisse, inter hoc, quod est beneficium conferre, & beneficium commendare: quod cum conferretur, eo ipso intelligitur datum in perpetuum, cum vero commendatur intelligitur esse depositum ad tempus.* Nam ut ait Glossa in c. *Nemo, sapius allegato, in verbo Commendare* idem est commendare, quod est deponere, l. *Commendare, ff. de verbor. signif. §. 1. Lucius, ff. de positi*: sed depositum est ad tempus, aut saltem reuocabile ad nutum deponentis. Ita communis opinio apud Gamb. libro citato. n. 145. §. 199.

Nono quaeritur, An legatus possit commendare ad sex menses beneficia regularia secularibus, aut è contrario? Respondeo, non posse ecclesias regulares commendare Clericis secularibus, aut è contrario. *Alexander in cap. Si quis, dist. 38. Gamba. de off. Legati. lib. 4. num. 19.* & propterea inter facultates, quæ solent concedi Legatis, continetur ea, ut possit commendare beneficia regularia secularibus, & secularia regularibus.

Decimo quaeritur, An possit Legatus commendare beneficia, quæ Papa suæ collationi reservavit? De hac quaestione Calderinus *conf. 3. de Consuetudin.* dicendum est, Episcopum, vel Legatum non commendare beneficia, quæ spectant ad collationem alterius, sed tantum custodire per Administratorem, vel Oeconomum, ut saluum sit beneficium, siue ecclesia: donec is, ad quem pertinet collatio, conferat, vel prouideat, *Gamb. lib. 4. de off. Legati. nu. 173.*

Vndecimo quaeritur, An Legatus possit beneficia, in quibus aliquis ius habet Patronatus, commendare in seipso, & neglecto Patrono? Respondeo ita distinguendo: si ius Patronatus est laicorum, non potest, quia ut colligitur ex c. *Cum dilectus, de iure Patronatus*, nihil potest Ordinarius de huiusmodi beneficiis statuere, non vocato Patrono: vnde si aliter commendauerit, reuocanda est commendatio. *Innocent. & Hostien. in c. Dudum. 2. de elect. in 6.* Si autem ius Patronatus sit Clericorum, potest commendare in seipso, & posthabito Patrono, quia potest derogare huiusmodi Patronatus, ut habetur in *prædicto cap. Cum dilectus, de iure Patronatus.*

Duodecimo quaeritur, An morte Legati, qui beneficium aliquod commendavit, ipsa commendatio finiat, & definit? Non finitur, Glossa *et Archid. et alii in prædicto cap. Nemo. Collectan. in cap. Dudum. 9. de elect. nisi commenda esset ad beneplacitum suum, arg. sumpto ex ca. Litigiosa, de rescript.*

Decimo tertio quaeritur, An Legatus possit commendare beneficia ad Papam deuoluta? Potest *Rebuff. in Praxi Beneficiorum par. 1. tit. de commenda. n. 36.* Obijcies: Legatus nequit huiusmodi beneficia conferre, ergo nec commen-

dat. Respondeo, in primis falsum esse, cum qui non potest conferre, non possit commendare, ut ostendi superius. Respondeo in idem falsum quoque esse, Legatum non posse conferre beneficia ad Papam deuoluta, ut dixi capite superiori.

Decimo quarto quaeritur, An legatus vnire queat Beneficia prouinciae sibi delegatae? Duae sunt opiniones; vna est negantium id posse, eo quod vnire beneficia, videatur esse proprium Episcopi, sicut vnire, de excess. Pralat. Federicus cons. 115. Antonius post Hostiensem & Innocentium, e praedicto. Sicut vnire, vnde Panorm. in illo cap. dicit hanc sententiam multos Doctores tenuisse.

Alteri opinio est affirmantium id posse. Speculator in titulo de Legat. §. Nunc est dicendum, vers. 89. & Ioan. Andreas in Addit. ad Speculatorem, & Ioannes Lignanum, Imola, Cardinalis, & auditores in Rota, ut citat Gambarus de officio Legati, lib. 5. nu. 41. & segg. vbi testatur, hanc opinionem esse nunc communem, quam sequitur Abbas in cap. Sicut vnire, citato. Atque haec opinio locum habet, dum modo per vnionem Episcopo non auferantur alia iura Episcopalia, vti ratio, se procurator, obedientia, & alia similia obsequia ipsi iure debita. Abbas & alio loco citato.

Decimo quinto quaeritur, An Legatus vnire possit Ecclesias Cathedralis, Collegiatae, Regulares, vel Dignitates, quae sunt electivae? Non potest, quia in e. Deliberatione, de officio Legati, lib. 5. nu. 41. & segg. vbi testatur, hanc opinionem esse nunc communem, quam sequitur Abbas in cap. Sicut vnire, citato. Atque haec opinio locum habet, dum modo per vnionem Episcopo non auferantur alia iura Episcopalia, vti ratio, se procurator, obedientia, & alia similia obsequia ipsi iure debita. Abbas & alio loco citato.

Decimo sexto quaeritur, An Legatus vnire queat ecclesiam, in qua Laicus habet ius Patronatus? Non potest sine consensu Patroni. Glossa, & Doctores in cap. Nobis, §. e. Cum dilectus de iure patronatus. Idem iuris est de Ecclesia quae spectat ad ius patronatus Clerici simul, & Laici, Lapis apud Gambarus lib. praedicto nu. 73. potest tamen vnire Ecclesiam cuius Patronus est Clericus, vel ecclesia, sine consensu ipsius, quia huic patronatus potest derogare Legatus. Pari ratione potest vnire ecclesiam, in qua Laicus habet ius Patronatus, non quidem ex fundatione, & adificatione, vel dotatione ecclesiae, sed ex praescriptione, consuetudine, vel priuilegio, quia potest, ut diximus, huic iuri derogare.

Decimo septimo quaeritur, An possit Legatus vnire beneficia Papae reseruata? Ratio dubitandi est, quia nequit talia beneficia conferre, ergo nec vnire. Dicendum est in primis, non bene colligi: Legatus, vel episcopus nequit conferre hoc, vel illud beneficium, ergo nec vnire: Episcopus potest vnire beneficia, quorum conferendum ius ad Praelatum aliquem inferiorem sibi subditum spectat, ut ait Gambarus lib. citato nu. 165. Deinde dicendum est, id quod habet communis opinio, non posse Legatum, vel episcopum vnire beneficium, quod Papa reseruauit, cum prauidicio vel ipsius Papae, qui reseruauit, vel eius qui expectat, ut vacet beneficium. Valebit tamen vnio, & sortietur effectum post obitum illius qui expectat vel postquam eo beneficio fuerit priuatus, vel postquam ille beneficium dimiserit. Abbas in e. Sicut vnire, n. 7. de excess. Pralato. Rota decis. 153. qua incipit: Nota quod Beneficium, & decis. 140. & 658. in antiquis. Rebuff. in praxi. Beneficium, part. 1. tit. de Commenda. nu. 31. hoc locum habet, quando Papa reseruauerit Beneficium suae collationi.

Quid dicendum, si Papa reseruabat sibi aliquod Beneficium vacaturum, & postea cum vacat, conferat illud: finitur ne tunc ac desinit reseruatio? Respondeo, cessare reseruaciones, si reseruauit illud suae collationi. Abb. loco

citato. Rota decis. 363. quia iam illud contulit, & primum de non est amplius reseruatum, Selua de Benefic. part. 3. quaest. 43.

Quid si Papa reseruauit suae prouisioni, vel suae dispositioni, vel suae ordinationi Beneficium, Legatus ne tunc, vel episcopus poterit vnire? Respondeo cum Abbate, non posse, quia verbum, prouidere, est generale, & comprehendit omnem modum, quo potest Beneficium concedi, ut ait Glossa in Clem. vlt. de elect. item verbum (disponere) aut verbum, non ordinare, est etiam generale, & ideo inferior nihil potest tunc de beneficio ordinare, vel disporre.

An si Papa reseruauit Beneficium suae prouisioni, vel dispositioni, vel ordinationi, & postea cum vacat, commendat alicui ad vitam eius, cesset reseruatio per commendationem? Selua de Benefic. part. 3. q. 41. ait cessare, quia verbum prouidendi, vel disponendi, vel ordinandi, est generale, & comprehendit modum quo beneficium commendatur: si tamen reseruauit suae collationi, non cessasset per commendationem, quia commendare non est conferre. Sicut etiam Dominicus. ca. nemo de elect. 3. in 6. & Ludouic. Romanus in cons. 350. Collect. in cap. si consisteris, de Reseruacionibus. generaliter docent reseruacionem durare, non extinguari per commendationem perpetuam siue temporalem auctoritate Papae factam, etiam si Beneficium sit reseruatum eius prouisioni, dispositioni, vel ordinationi, quia commendare non est prouidere: & dicunt hanc sententiam sequi Curiam Romanam. De hac q. Gamb. lib. 4. num. 33.

Decimo octauo quaeritur, An Legatus possit vnire ecclesiam, vel Collegio Clericorum beneficium viuentsis? Certe beneficium viuentsis vniri potest ecclesiae, vel Collegio Clericorum, sed absque prauidicio possidentis, e. Consultationibus, de donat. & Clem. 2. de rebus Eccles. non alien. & tamen beneficium viuentsis conferri, aut promitti nequit aut equam vacet ca. 1. 2. 3. & vlt. de Consecr. prab. Ratio diuinitatis est quoniam vnio fit sine prauidicio viuentsis & possidentis; at beneficium viuentsis, non conferitur sine prauidicio eius qui ius habet in eo: item per vnionem transferitur proprietas vnus ecclesiae ad aliam; at cum beneficium conferitur, solum datur titulus, non proprietas, quae manet per Episcopum, cuius est proprietas ecclesiae: sed duo titulum eiusdem beneficii habere nequeunt. Abb. cap. Consultationibus, praedicto.

Decimo nono quaeritur, An possit Legatus vnire Beneficium, quod dicitur Vicaria perpetua alicuius ecclesiae Parochialis, alteri ecclesiae? Ratio dubitandi est, quia huiusmodi Vicaria perpetuae bona, videntur esse portio ecclesiae Parochialis quae Vicarium perpetuum habet, cap. 1. de prab. in Sexto, cap. Extirpanda. §. Quia vero, eod. tit. sed vnio adimeret bona illi ecclesiae Parochiali, quod Legatus facere nequit, ut annotant Doctores cap. vlt. de Consecr. vtili, vel inutili. Item Vicarius est, & dicitur comparatione principalis Beneficiarii cap. Super eo, de prab. in Sexto: ergo remanente principali, semper remanere debet Vicarius eius qui tamen per vnionem tolleretur. Dicendum est, huiusmodi Vicarias perpetuas, esse simpliciter Beneficia per se. Clem. 1. De Offi. Vicar. Vnde Rota Decis. 273. in nouis, dicit vniri posse mensae Capitulum, quia reuera censentur, & sunt Beneficia. Gamb. lib. citato nu. 100.

Vigesimo quaeritur, An possit Legatus vnire ecclesiam saecularem Monasterio, ita ut per Monachum regatur? Responderit Gamb. lib. citato, num. 103. posse ex causa magni momenti, & vocatus ijs, quorum interest: nam Episcopus hoc idem potest, & per hoc inducitur dispensatio cum Monacho Felino. in e. In nostra, de Rescriptis. Huiusmodi tamen vnio nihil debet derogare iuri episcopi: neque enim ecclesia saecularis vnita Monasterio eximi potest a visitatione, procuracione, obedientia, & aliis obsequiis Episcopo iure debitis. Nicolaus M. in verbo, Legatus, Gamb. libro iam dicto num. 105.

Vigesimo primo quaeritur, An possit Legatus vnire Ecclesiam vnus diocesis ecclesiae alterius diocesis? Potest, si suble iusta & debita causa, dummodo episcopo ecclesiae vnire sua iura non adimantur, ut dixi quae superiori Gamb. lib. prefato. num. 106.

Vigesimo secundo quaeritur, An possit Legatus vnire beneficia Regularia? Potest, si electiua non sint. Bonifacius in Clem. 1. §. Ad hac, De statu Monacho.

Vigesimo tertio quaeritur, An possit Legatus dissoluere vniones ecclesiarum? Potest ex causa iusta, & debita; sicut potest vnire v. g. Si vnio incipit esse ecclesiae damnosa. Abb. in cap. 1. Ne sede vacan. Petrus Perus. Tract. de Vnionibus cap. 1.

Vigesimo quarto quaeritur, An possit Legatus ecclesias, siue Beneficia diuidere? hoc est, ex vno Beneficio facere duo, & ex vna ecclesia facere plures? Potest, quia id iuris, & potestatis habet Episcopus. cap. Ad audientiam, De eccles. edific.

Vigesimo quinto quaeritur, An Legatus erigere queat nouas ecclesias Dignitates, Personatus, & Beneficia? Potest quia hoc potest episcopus. vlt. de rescriptis in sexto cap. penultim. & vlt. & Abb. in cap. Quoniam, de Vita, & Honestate Cleri. extat Consilium 1. Calder. de Offic. legat. vbi probat posse Legatum in Prouincia sibi demandata vniam ecclesiam erigere in Conuentuallem, etiam si alicui Monasterio extra suam Prouinciam posito subiecta sit, quia legatus est exemptorum Ordinarius: & Abb. in cap. penult. de eccles. edifican. dicit, posse saecularem ecclesiam, ex iusta, & debita causa conuerti in Regularem: nequit tamen Legatus erigere ecclesias Cathedralis, quia hoc est Papae relictum.

Item non potest legatus, aut episcopus erigere nouas ecclesias sine dote competentis: cap. 1. de cons. §. c. Ad audientiam, de eccles. edific. cap. 1. de cons. dist. 1. Insuper non potest erigere nouas dignitates, quae non sint ex antiquis, hoc est: Potest quidem erigere nouum Archidiaconatum, vel Archipresbyteratum, sed non dignitatem ita nouam, vt nouum nomen, officium, & potestatem habeat: hoc enim solus est Pape, vt colligitur ex cap. 1. dist. 22.

Vigesimo sexto quaeritur, An possit legatus erigere nouas dignitates in ecclesia Cathedrali, vniendo eis alias ecclesias? Potest siue prauiudicio Episcopi, & Capituli Gamb. de offic. legat. titulo de potesta. Legati in erigendo noua Beneficia. num. 11.

Vigesimo septimo quaeritur, An possit legatus Hospitalis domus causa communis pietatis extruere, committere, vel conferre alicui? Glossa in Clem. Per litteras, in verb. Prouidere & in verbo Apostolica, de prob. videtur negare id posse legatum, eo quod in Clem. Quia contingit, de Relig. domib. videtur id tanquam proprium episcopi constitui. Item quia in literis quibus facultates legatis conceduntur, specialis datur auctoritas, vt possint committere, vel conferre hospitalis domus iuxta formam Clementinae, Quia contingit: ergo si id iure communi legatus haberet, frustra tale priuilegium concederetur, vt constat ex l. 1. C. de Theaur. lib. 10. Dicendum est cum Gamb. & recte de offic. Legat. lib. 5. tit. de potesta. Legati circa hospitalia, id posse legatum, quia cum id potestatis episcopus habeat, legato Pontificio denegari non potest, exprimitur vero tale priuilegium inter facultates, quae legatis committuntur, propter Glossam, & alios, qui negare videntur, talem potestatem iure communi legatum habere. Hoc autem quod dicimus, locum habet in hospitalibus domibus episcopi auctoritate fundatis: caeterae enim domus profanae sunt, quamuis pia, & eas nec episcopus, neque legatus confert, vel committit administrandas, quia liberae sunt. Clem. Quia contingit, de Relig. domib. nec ab illis exigit episcopus iura Episcopalia Federi. consil. 25. Item neque legatus, nec episcopus potest redditus annuos hospitalium domorum conuerti ad alios vsus, quam ad eos, ad quos sunt deputati: puta si destinati sint ad vsus pauperum, vel infirmorum, vel orphanorum. Vnde fit, vt neque Episcopus, ne-

que legatus possint in Titulum Beneficii concedere domos hospitalis, quarum redditus sunt deputati ad vsus pauperum: quia si conferrent in titulum Beneficii, applicarent talium domorum redditus ad alios vsus, ad quos destinati non sunt: quod esset contra id, quod habetur in Clem. Quia contingit, de Relig. domib.

C A P. XXX.

De potestate Legati in restituendo spurios legitimos natalibus.

PRIMO quaeritur, Quae & quanta facultas soleat legatis concedi pro restituendis spuris ad legitimos naturales? Solet his verbis facultas concedi: Concedimus, vt super natalium, etiam si ex adulterio incestu, vel nefario, aut quocumque illicito coitu procreati fuerint, defectibus dispensare, vt quacumque, quocumque, qualiacumque Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura saecularia, & regularia inuicem compatibilia, etiam si saecularia, Canonicae, dignitates, & Prabendae, & si de nobili genere procreati fuerint, etiam maiores & principales personatus, vel officia, in Cathedralibus, Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & in illis, in quibus dictorum patientium defectum natalium, patres Beneficia obtinuerunt: dum tamen illis immediate non succedant, & quod de natalium defectibus huiusmodi nullam in quibusvisque litteris, & gratis sibi concedendis mentionem facere teneantur, indulgere valeant.

Secundo quaeritur, An spurius qui per legatum restitutus est legitimis natalibus, & factus habilis ad dignitates, possit fieri episcopus. Non potest, vt colligitur ex Hostiensis c. Innotuit, de elect. & Collect. in c. Cum olim, de prob.

Tertio quaeritur, An si Legatus cum spurio dispenderit, vt possit ad omnes Ordines promoueri, & Beneficium Ecclesiasticum obtinere, possit habere Beneficium habens curam animarum. Potest. Sic Collect. in c. Cum olim, de prob.

Quarto quaeritur, An si legatus dispensationis Beneficium concedat, vt spurius obtinere queat quatuor beneficia simplicia, possit habere Canonatum in ecclesia Cathedrali? Ioan. Monach. cap. 1. de fil. presbyt. & Antonius cap. vlt. ad tit. sentiant non posse, quam sententiam sequi videtur Rota Decis. 136. in nouis, & Decis. 408. in antiquis. Oppositam sententiam tuerunt Archid. Lo. And. Dominie. & Philip in c. 1. de fil. Presbytero in sexto. Hostien. in sum. trad. tit. Oldrad. consil. 115. Haec opinio est communi consensu recepta.

Quinto quaeritur, An spurius qui dispensatione per Legatum facta, vt habere queat personatus, dignitates cum cura, & sine cura, obtinere queat dignitates in ecclesia Cathedrali? Rota Dec. 45. in antiquis, testatur, aliquos negare Legatum id posse, quia in c. Quatuor, de praben. in sexto, habetur: Quando mandatum est Papae, vt alicui prouideatur in aliqua ecclesia ciuitatis, vel Diocesis, non comprehendit ecclesiam Cathedralis, eo quod sit vnica. In Rota tamen Decis. praedicta, & Decis. 408. contrarium est iudicatum, quia aliud est, eum mandat Papae, vt alicui prouideatur in aliqua ecclesia ciuitatis, vel Diocesis: cum enim ecclesia Cathedralis, eum sit vnica, illa appellatione ecclesiae non continetur: aliud vero est, eum mandat, vt alicui prouideatur in aliqua ecclesia Prouinciae, vel Diocesis: tunc enim nomine ecclesiae intelligitur etiam Cathedralis. Cum igitur Legato facultas concedatur, vt spurius possit fieri habilis ad personatus, vel dignitates, eo ipso intelligitur data facultas, vt cum possit habilem efficere, ad personatus, & dignitates ecclesiae Cathedralis.

Sexto quaeritur, An spurius per legatum factus habilis ad sacros ordines, vel Beneficia, sine cura eo ipso censetur factus habilis, vt ei possit ecclesia Parochialis commendari? Collect. in cap. vltim. vers. si quid si dispensatum, de fil. Presbytero. negat posse, quia dispensatio iustitiae, & presse intelligi debet. cap. Auaritia, de elect. in sexto.